

ШАПРАН Є.М., д.т.н., проф., НТУ «ХПІ»

МАЩЕНКО Р.В., аспірант, НТУ «ХПІ»

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ЯК ОБ'ЄКТІВ РИЗИКУ

Сучасні підприємства функціонують в умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій, які створюють нові можливості для бізнесу, але водночас збільшують загрози інформаційній безпеці. Зростання кількості кіберзагроз, таких як хакерські атаки, витоки даних, фішинг, а також уразливість інформаційних систем, створюють серйозні ризики для бізнесу. Особливо це стосується інвестиційних проєктів, реалізація яких часто потребує використання інноваційних цифрових технологій, залучення значних обсягів даних та впровадження новітніх програмних рішень.

Невчасне або неефективне реагування на інформаційні загрози може призвести до фінансових втрат, зниження конкурентоспроможності підприємства, втрати довіри партнерів та клієнтів. Успішна реалізація інвестиційних проєктів напряму залежить від надійності інформаційної інфраструктури.

Інвестиційні проєкти є складними та багатовимірними об'єктами управління, що відзначаються низкою особливостей, які визначають їхню схильність до ризиків:

- інвестиційні проєкти зазвичай охоплюють тривалий період від етапу планування до завершення. Така тривалість підвищує ймовірність впливу зовнішніх чинників (економічних, політичних, соціальних), які важко передбачити на початкових етапах;
- інвестиційні проєкти суттєво залежать від змін макроекономічного середовища, зокрема інфляції, коливань валютних курсів, податкового законодавства, а також від політичної та соціальної стабільності;
- інвестиційні проєкти вимагають значних фінансових ресурсів, що збільшує ризики, пов'язані з втратою капіталу через неефективне управління чи

несприятливі зовнішні обставини;

- прогнозування майбутніх доходів і витрат завжди пов'язане з невизначеністю. Будь-які помилки у розрахунках можуть призвести до недосягнення запланованих цілей;

- реалізація інвестиційного проєкту часто потребує впровадження нових технологій, організації виробничих процесів, що підвищує ризики технічних помилок, затримок у виконанні чи перевищення бюджету;

- ризики інвестиційного проєкту часто взаємопов'язані, і їхній вплив може мати ланцюговий характер. Наприклад, фінансові ризики можуть викликати затримки у виконанні робіт, що, своєю чергою, вплине на терміни завершення проєкту;

- багато інвестиційних проєктів орієнтовані на нові розробки чи освоєння нових ринків. Це супроводжується високим рівнем ризиків через невизначеність попиту, конкуренції чи невідпрацьованість технологій;

- інвестиційний проєкт охоплює економічні, технічні, правові, екологічні та інші аспекти, що створює додаткові ризики через необхідність координації дій різних сторін і врахування багатьох факто-рів;

- реалізація інвестиційного проєкту значною мірою залежить від якості роботи команди, її компетентності, взаємодії та здатності приймати ефективні рішення.

Отже, специфіка інвестиційних проєктів як об'єктів ризику полягає у багатокомпонентності, довготривалості та високій залежності від зовнішніх умов, що вимагає комплексного підходу до ідентифікації, оцінки й управління ризиками.

Список літератури:

1. **Воронець Д.О.** Модель процесу управління ризиками диверсифікації діяльності підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2019. № 1. С. 13.
2. **Гранатуров В.М., Литовченко І.Б., Харічков С.К.** Аналіз підприємницьких ризиків: проблеми визначення, класифікації та кількісної оцінки : монографія, за наук. ред. В. М. Гранатурова. Одеса : ППРЕД, 2003. 175 с.

Бібліографія: ШАПРАН Є.М., МАЩЕНКО Р.В. Особливості інвестиційних проєктів як об'єктів ризику / Є.М. ШАПРАН, Р.В. МАЩЕНКО // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту

економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2024 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. Т. 2 : Труди XV-ої Міжнародної науково-практичної Internet-конференції студентів та молодих вчених «Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність «Форвард-2024» 25 грудня 2024 р. – 2024. С. 219-221